

FYLKESRÅDMANNEN
Opplæringsavdelingen

Det Kgl. Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep.

0032 OSLO

01.12.2006

Deres ref.:
200604428

Saksbehandler: Gudveig Salte
Direkte innvalg: 51 51 66 71

Saksnr. 06/6991-6
Løpenr. 33194/06
Arkivnr. A60 &00

**HØRING - FORSLAG TIL NY FELLES FORSKRIFT OM OPPTAK TIL HØYERE
UTDANNING**

Det vises til departementets ekspedisjon av 18. oktober i år i anledning ovennevnte forhold.

Fylkesutvalget hadde saken til behandling under møte 28. november og hvor det i FU-sak 229/06 ble gjort følgende vedtak:

” Rogaland fylkeskommune viser til foreliggende høringsuttalelse og de merknader som framkommer i saksforelegget.

Rogaland fylkeskommune støtter alternativ 2 som ny bestemmelse i forhold til generell studiekompetanse, § 2.1, men ber samtidig departementet vurdere om bestemmelsene for realkompetansevurdering kan gjøres gjeldende for søkere fra de har fylt 23 år.

Rogaland fylkeskommune ønsker å støtte en ordning med seks realfagspoeng der poengene kun kan telle i forhold til studier som krever realfagkompetanse.”

Saksprotokoll og fylkesrådmannens forelegg i saken følger vedlagt til orientering.

Med vennlig hilsen
OPP-stab

Gudveig Salte
spesialkonsulent

Vedlegg 2

POSTADRESSE
Sentrum Postboks 130
4001 Stavanger

BESØKSADRESSE
Arkitekt Eckhoffsgt. 1
4010 Stavanger

TELEFON
51 51 66 00

TELEFAKS
51 51 68 90

BANKGIRO: 3201.05.50520

E-POST: firmapost@rogfk.no

INTERNETT: www.rogaland.no

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

Saksprotokoll

Utvalg: Fylkesutvalget
Møtedato: 28.11.2006
Sak: 229/06

Resultat: Enstemmig vedtatt

Arkivsak: 06/6991

Tittel: **SAKS PROTOKOLL: HØRING; NY FELLES FORSKRIFT OM O...
HØYERE UTDANNING**

Behandling:

Det ble protokollert:

Kristine Gramstad, AP fremmet følgende fellesforslag på vegne av AP og KrF, som alternativ til innstillingens avsnitt 3:

Rogaland fylkeskommune ønsker å støtte en ordning med seks realfagspoeng der poengene kun kan telle i forhold til studier som krever realfagkompetanse.

Janne Johnsen, H fremmet følgende forslag, som alternativ til innstillingens avsnitt 3:

Rogaland fylkeskommune støtter forslaget om å videreføre ordningen med realfagspoeng.

Votering:

Innstillingens avsnitt 1 og 2 tiltres enstemmig.

Innstillingens avsnitt 3 fikk 0 stemmer og falt.

Johnsens forslag til nytt avsnitt 3 fikk 4 stemmer (H, V) og falt.

Gramstads forslag til nytt avsnitt 3 tiltres enstemmig.

Vedtak:

Rogaland fylkeskommune viser til foreliggende høringsuttalelse og de merknader som framkommer i saksforelegget.

Rogaland fylkeskommune støtter alternativ 2 som ny bestemmelse i forhold til generell studiekompetanse, § 2.1, men ber samtidig departementet vurdere om bestemmelsene for realkompetansevurdering kan gjøres gjeldende for søkere fra de har fylt 23 år.

Rogaland fylkeskommune ønsker å støtte en ordning med seks realfagspoeng der poengene kun kan telle i forhold til studier som krever realfagkompetanse.

Postadresse:
Postboks 130
4001 STAVANGER

Besøksadresse:
Arkitekt Eckhoffst. 1
STAVANGER

Telefon: 51 51 66 23
Telefaks: 51 51 66 12

FYLKESRÅDMANNEN I ROGALAND

Fylkesutvalget

Saksnr.: FU-229/06

Møtedato: 28.11.2006

HØRING; NY FELLES FORSKRIFT OM OPPTAK TIL HØYERE UTDANNING

Saksgang:	Møtesaksnr.:	Utvalg:	Møtedato	Votering:
	42/06	OU	21.11.2006/	
	229/06	FU	28.11.2006/	

Innstilling:

Rogaland fylkeskommune viser til foreliggende høringsuttalelse og de merknader som framkommer i saksforelegget.

Rogaland fylkeskommune støtter alternativ 2 som ny bestemmelse i forhold til generell studiekompetanse, § 2.1, men ber samtidig departementet vurdere om bestemmelsene for realkompetansevurdering kan gjøres gjeldende for søkere fra de har fylt 23 år.

Rogaland fylkeskommune støtter ikke forslaget om å videreføre ordningen med realfagspoeng, men kan som et alternativ støtte et eventuelt forslag om å la realfagspoeng telle i forhold til opptak til studier som krever realfagskompetanse.

Saksutredning:

HØRING; NY FELLES FORSKRIFT OM OPPTAK TIL HØYERE UTDANNING

Trykte vedlegg: 1) Forslag til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning, høringsutkast av 18.10.2006

2) Gjeldende forskrift om opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler

---

1. Saken gjelder:

Forskrift om opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler, opptaksforskriften, ble fastsatt 10. oktober 2005 og gjelder til og med opptak til studieåret 2008-2009. Det kan likevel bli fastsatt enkelte endringer i denne forskriften underveis, jfr annen sak som er på høring med sammenfallende uttalefrist som den herværende.

På bagrunn av den nye fag- og timefordelingen i videregående opplæring – Kunnskapsløftet – er det behov for å gjøre endringer i någjeldende opptaksforskrift. Departementet har derfor sendt på høring forslag til *ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning*. Der er utpekt 26 høringsgrupperinger i denne aktuelle saken. Fylkeskommunene utgjør en av disse.

Uttalefrist er satt til mandag 18. desember 2006.

2. Problemstilling:

De konkrete endringsforslagene i det foreliggende utkastet av 18. oktober i år er basert på Kunnskapsdepartementets foreløpige vurderinger. Den nye forskriften skal etter planen. gjelde fra og med opptak til studieåret 2009-2010. Den vil derfor i første rekke være aktuell for elever som påbegynte sin videregående opplæring høsten 2006 (første elevkull i Kunnskapsløftet) og som normalt fullfører sitt utdanningsløp våren 2009.

Departementet legger frem to alternative forslag til bestemmelse om krav til generell studiekompetanse for søkere som fyller 23 år i opptaksåret og kan dokumentere min 5 års fulltids arbeidserfaring og/eller utdanning (23/5-søkere). Høringsinstansene er anmodet om å ta stilling til de alternative forslagene og gi tilbakemelding på hvilken variant som foretrekkes.

Høringsdokumentet omhandler også forslag om en ny bestemmelse for at søkere som har fullført to års fagskoleutdanning etter den nye fagskoleloven, skal få generell studiekompetanse på linje med søkere som har fullført ett års høyere utdanning.

Realfagspoengene ble økt fra og med opptak til studieåret 2006/2007. Det foreliggende høringsutkast legger nå til grunn at antall realfagspoeng reduseres og da slik at det maksimalt kan oppnås fire tilleggspoeng for realfag.

Høringsinstansene er anmodet om å vurdere hele utkastet til ny forskrift.

3. Saksopplysninger:

Høringsutkastet er basert på samme mal som gjeldende opptaksforskrift. Det er imidlertid foretatt enkelte redaksjonelle endringer og justeringer i forhold til den sist nevnte. Enkelte bestemmelser er flyttet til nytt kapittel. Dette medfører en noe endret nummerering av paragrafer sammenliknet med den någjeldende forskriften.

Det legges til grunn at ny forskrift skal fastsettes tidlig i 2007. Dette for å sikre at opptaksreglene til høyere utdanning skal være kjent for elevene i videregående opplæring før de må velge programfag til VG2.

4. Fylkesrådmannens merknader/vurderinger til det foreliggende høringsgrunnlaget:

4.1.: Kap.2 – Generell studiekompetanse

§ 2-1 Generell studiekompetanse - Kunnskapsløftet

Det generelle grunnlaget for opptak til høyskoler og universitet skal som hovedregel være vitnemål om bestått treårig videregående opplæring som gir studie- eller yrkeskompetanse.

Elever som har vitnemål om bestått videregående opplæring på et av de studieforberedende utdanningsprogrammene har generell studiekompetanse. For elever som har vitnemål om bestått videregående opplæring som gir yrkeskompetanse vil det være krav om at visse fag er dekket innenfor eller tatt i tillegg til yrkeskompetansen.

I paragrafens første ledd legges det frem to alternative forslag til bestemmelse om krav til generell studiekompetanse for såkalte 23/5-søkere.

Alternativ 1 er en videreføring av gjeldende bestemmelse med fradrag av krav om å måtte dokumentere de fastsatte fagkravene fra videregående opplæring (norsk, engelsk, matematikk, naturfag, samfunnsfag og historie). Søker over 23 år som kan dokumentere minimum fem års arbeidserfaring og/eller utdanning, vil etter dette kunne oppnå å få generell studiekompetanse. Som utdanning gjelder bestått årstrinn i videregående opplæring, godkjent årskurs fra folkehøyskole, og/eller eksamen fra studium av minst ett års varighet. Alternativ 1 innebærer en oppgradering av dokumentert arbeidserfaring og/eller utdanning som etter dette alternativet vil gi studiekompetanse uten ytterligere faglige krav.

Alternativ 2 er en viss forenkling i forhold til dagens ordning. Den innebærer at krav om dokumentert arbeidserfaring og/eller skolegang er fjernet. Forslaget innebærer at søkere over 23 år eventuelt bare må dokumentere de fastsatte kravene til fellesfagene. Alternativ 2 legger ingen vekt på hva søkeren har gjort fram til fylte 23 år, men knytter studiekompetansen til seks fag som må være bestått med karakteren 2 eller bedre.

Fylkesrådmannen støtter alternativ 2 som innebærer at søkere til høyere utdanning må ha utdanning i visse fag på et visst nivå.

Opptaksforskriften har egne bestemmelser for søkere uten slik formell utdanning i bestemmelsene om realkompetanse i kap 3. Riktignok gjelder disse bestemmelsene for

søkere som er 25 år, men en bør vurdere om disse bestemmelsene kan gjøres gjeldende også for søkere som er noe yngre.

Fylkesrådmannen støtter alternativ 2 og ber departementet vurdere hvorvidt bestemmelsene om realkompetansevurdering kan gjøres gjeldende for søkere fra de er 23 år.

§ 2-3 Opptak på grunnlag av fullført høyere utdanning

Någjeldende forskrift utleder ulike vilkår for søkere over og under 25 år som ikke har generell studiekompetanse med grunnlag i videregående opplæring. Dette aldersskillet foreslås nå fjernet slik at alle søkere som er tatt opp til høyere utdanning med grunnlag i unntaksbestemmelser, får generell studiekompetanse hvis de har bestått ett studium av minst ett års varighet (60 studiepoeng) eller to studier som hver gir minimum 30 studiepoeng.

Fylkesrådmannen støtter forslaget.

§ 2-4 Opptak på grunnlag av fullført fagskoleutdanning

Lov om fagskoleutdanning har som formål å etablere et system for offentlig godkjenning av korte, yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Det finnes imidlertid en rekke fagskoleutdanninger som er 2-årige og disse omtales spesielt i høringsutkastet. Forslaget går ut på at slike fagskoleutdanninger skal gi generell studiekompetanse under forutsetning at søkerne oppfyller kravet om norsk i § 2.2

Fylkesrådmannen støtter forslaget.

4.2.: Kap 4 – Spesielle opptakskrav

Høringsnotatet legger opp til å harmonisere opptakskravene til 5-årig integrert lærerutdanning med kravene som gjelder for opptak til allmennlærerutdanning. Departementet ber om høringsinstansenes vurdering av forslaget.

Da høringsaken knyttet til spesielle opptakskrav til universiteter/høgskoler var til behandling i Rogaland fylkeskommune høsten 2004, uttalte Rogaland i FU-sak 0174/04 bl.a. følgende:

"Lærere har ansvaret for grunnopplæringen til alle barn og unge, og skal gjennom dette bidra til å skape et godt fundament for livslang læring. Det er derfor helt essensielt, slik Rogaland fylkeskommune ser det, at allmennlærerutdanningen er av høy kvalitet, og at den trekker til seg godt motiverte og kompetente studenter.

Norsk og matematikk er så sentrale for allmennlærernes yrkesutøvelse at Rogaland fylkeskommune støtter forslag om innføring av karakterkrav for studieopptak i de to fagene.

På denne bakgrunn anbefaler Rogaland fylkeskommune alternativ 6 med minstekrav om 35 skolepoeng og minimumskarakteren 3 i de omtalte fagene".

Dette er gjeldende opptakskrav for allmennlærerutdanningen nå og bør derfor også, slik fylkesrådmannen ser det, gjøres gjeldende for 5-årig integrert lærerutdanning.

Fylkesrådmannen støtter derfor endringsforslaget slik det fremgår under § 4-1 litra g)
Pedagogiske fag, punkt 1.

4.4.: Kap 7 – Rangering av kvalifiserte søkere ved opptak

§ 7-2 : Bestemmelse om primærvitnemålskvote i gjeldende forskrift foreslås erstattet av en kvote for opptak på grunnlag av førstegangsvitnemål fra videregående opplæring. Dette foreslås iverksatt fra og med våren 2009.

Dagens ordning med *primærvitnemålskvote* utgjør 40 % av opptaket til de fleste studier. Høringsutkastet legger til grunn harmonisering av kvotebestemmelsene slik at kvoten for førstegangsvitnemål økes fra 40% til 50 % slik ordningen har vært med primærvitnemål for opptak til medisinstudiet. Hensikten er å stimulere elevene til økt innsats mens de går i videregående opplæring.

Fylkesrådmannen støtter endringsforslaget.

§ 7-8 : *Tilleggs poeng for realfag* – Realfagspoeng er et virkemiddel for å stimulere flere til å velge realfag. Ordningen med realfagspoeng foreslås videreført som en permanent ordning, men økningen i antall poeng som ble innført fra og med opptak til studieåret 2006/2007, foreslås redusert. Høringsutkastet legger til grunn at det maksimalt skal kunne oppnås fire realfagspoeng mot nå seks. Det tas utgangspunkt i at alle programfag (140 timers fag) i dette programområdet skal kunne gi tilleggspoeng, men dog slik at matematikk R2 og Fysikk 2 skal gi større uttelling enn de øvrige programfagene. Selv ved en slik reduksjon i antall tilleggspoeng oppfattes den relative effekten av ordningen som videreført.

Kunnskapsløftet innebærer at alle elever må velge en fordypning på Vg 2 og Vg 3 på det studiespesialiserende utdanningsprogrammet.. Når ordningen med ekstrapoeng for realfag videreføres betyr det at elever som velger slike fag fortsatt får ekstrapoeng til studier der realfag faktisk ikke inngår. For mange elever betyr dette at de faglige valgene i videregående opplæring styres av behovet for flest mulig poeng, ikke ut fra evner og interesser for fagene eller et framtidig studium.

Ordningen med realfagspoeng er innført for at flere elever skal velge realfag og på den måten kvalifisere seg for studier der realfag inngår. Det har nok vært viktig å få opp antallet elever med slik bakgrunn, men kan lett føre til at det blir for få elever som velger andre viktige fordypninger, f.eks innen fremmedspråk.

Kunnskapsløftet innebærer en styrking av matematikk for alle elever på studiespesialiserende utdanningsprogram med 3 uketimer, og generelt større og strengere krav til fordypning for alle elever. Det er viktigere enn noen gang at elever velger fordypning ut fra egne evner og interesser. Etter fylkesrådmannens oppfatning vil en videreføring av ordningen med realfagspoeng svekke intensjonen i Kunnskapsløftet og føre til at mange elever føler seg presset til å velge realfag for å kunne oppnå en høyest mulig poengsum.

Fylkesrådmannen vil derfor foreslå at ordningen med realfagspoeng avvikles, eventuelt at ordningen opprettholdes for inntak til studier der realfag inngår i studiet.

§ 7-11: Tilleggsoppgang for høyere utdanning, ett år på folkehøgskole, siviltjeneste eller militær førstegangstjeneste.

Ordningen foreslås videreført, men da med to tilleggsoppgang i stedet for tre, slik dagens ordning gir rom for.

Fylkesrådmannen støtter forslaget.

4.5.: Kap. 9 Overgangsregler

Høringsnotatet legger til grunn at søkere som har oppnådd generell studiekompetanse med grunnlag i gjeldende eller tidligere bestemmelser ikke skal pålegges å ta nye fag for å oppnå generell studiekompetanse.

Fylkesrådmannen deler denne vurderingen.

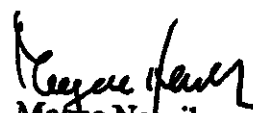
Forslag til vedtak/høringsuttalelse:

Rogaland fylkeskommune viser til foreliggende høringsuttalelse og de merknader som framkommer i saksforelegget.

Rogaland fylkeskommune støtter alternativ 2 som ny bestemmelse i forhold til generell studiekompetanse, § 2.1, men ber samtidig departementet vurdere om bestemmelsene for realkompetansevurdering kan gjøres gjeldende for søkere fra de har fylt 23 år.

Rogaland fylkeskommune støtter ikke forslaget om å videreføre ordningen med realfagspoeng, men kan som et alternativ støtte et eventuelt forslag om å la realfagspoeng telle i forhold til opptak til studier som krever realfagskompetanse.

Liv Fredriksen
fylkesrådmann

Magne Nesvik
fylkesdirektør